

om, at naar der er kommet en Klage eller Ansøgning fra en enkelt Side, saa har man resolveret i den antydede Retning med Hensyn til disse to Spørgsmaal; men det er ikke det samme som et offentligt Circulaire, hvori Administrationen siger, at det skal ansees for at være tilladt. Saalænge det ikke steer, saa siger jeg: Administrationen kan gjerne imorgen, naar der kommer et andet Tilfælde, resolve: „Paa Grund af de foreliggende Omstændigheder, paa Grund af Deres Høitærbørdighedens Oplysninger i den indsendte Erklæring, finder jeg ikke Anledning til at tillade det Ansøgte.“ En saadan Resolution kan meget godt gives, saalænge det ikke er blevet kundbart, ved Tilkjendegivelse fra Ministeriet, at den omhandlede Frihed virkelig er tilladt.

Ministeren for Kirke- og Under- viisningsvæsenet:

Den ærede Taler, der nu satte sig, maa dog have hørt noget feil; jeg sagde ikke, at Præsterne løbe om, men at de vilde komme til at løbe om, naar de skulde drage omkring og forrette de forskjellige kirkelige Handlinger i de forskjellige Sogne, hvor man havde sluttet sig til dem. Jeg har altsaa ikke sagt, at de gjøre det, men at de vilde komme til at gjøre det (S. A. Hansen: Ja, at de vilde komme til at løbe om!), eller til at høre om, hvis den ærede Rigsdagsmand hellere vil have dette Udtryk. Det har iøvrigt fornøjet mig, at den ærede Rigsdagsmand ogsaa har anerkjendt, at Administrationen maatte have Myndighed til at kunne begrænse Præsternes Rettighed til at høre eller løbe om, med andre Ord, til at forlade Gjerningen i deres eget Sogn for at tage sig af Folk i andre Sogne. Det er virkelig et Punkt, som aabner Udsigt til, at der kunde være Mulighed for, at man kunde enes om Loven. Jeg lader mig aldeles ikke berøre af, at man kan anføre mange Ting, hvorved Præsten desværre drages bort fra sin Livsvirksomhed. Det er sikkert, at der er overordentlig Meget, der kan anføres i denne Retning; det er sikkert, at den verdslige Dygtighed har læstet Meget paa Præsterne, hvorved de drages bort fra deres egentlige Virksomhed, navnlig i Rjøbstæderne, hvilket f. Ex. er Tilfældet med det officielle Fattigvæsens Besty-

relse, som tager Præsternes Tid overordentlig meget i Beslag; men forsaavidt Udnævnelser af Formænd til Hoveriasløsningen er bleven anført imod mig, saa troer jeg ikke, at jeg, selv som Indenrigsminister, har udnævnt nogen Præst til Formand i en Hoveriasløsningscom-mission. At Indenrigsministeriet iøvrigt, naar det ikke beklædes af en Mand, der tillige er Cultusminister, nærmest seer paa at faae en brugbar Mand til at foretage Forretningen, og mindre tager Hensyn til den geistlige Side af Sagen, er ganske naturligt. — Min Hovedbetænkelighed imod Lovforslaget er, som sagt, den, at Præsten drages bort fra den Gjerning, han har at udføre i sin Menighed; men derfor som man finder, at Administrationen, uden at faae Udseende af at ville omgaae Loven, kan begrænse Præsternes Virksomhed i saa Henseende, saa vil min Betænkelighed overordentlig meget formindskes. Jeg skal bemærke, at det paa ingen Maade blot er i enkelte Tilfælde, at Sognebaandet saaledes løses; men naar f. Ex. en Præst kommer rigtig i Møde, saa kan der være overordentlig Mange, der kunne slutte sig til ham, og ligeledes naar en Præst, af en eller anden Grund, kommer til at staae skjævt med sine Sognebeboere, saa vil dette ogsaa kunne have en Løsning af Sognebaandet tilfølgende. Jeg skal tilføje, at jeg kjender mange overordentlig dygtige og hæderlige Præster, til hvem mange udenfogens Beboere have sluttet sig; men det forhindre dog ikke, efter min Mening, at der er noget Skjævt i den Opfattelse, at lade ligge det Meget, der er at gjøre i det ene Sogn, for at knytte sig med Hensyn til det lettere Arbejde til Rigesindede i fremmede Sogne. Det er en Pligt, som vel aldrig tilfulde vil kunne opfyldes, men som den Geistlige dog aldrig maa tabe af Sie, at det paaligger ham at søge de Fortabte.

Faber: Der er af flere ærede Talere anført Udskilligt imod det, jeg før httrede, uden at jeg egentlig kan see, at mine Yttringer ere gjendrevne; — de ere blevne mere misforstaaede. Saaledes har den ærede Rigsdagsmand for Ringkjøbing Amts 5te Valgfreds (S. S. Christensen) meent, at jeg havde sagt, at de fremmede Præster — de, der saaledes bleve